

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.

Velja za celo leto \$8.00
Za pol leta 4.00
Za New York celo leto 7.00
Za inozemstvo celo leto 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 227. — ŠTEV. 227.

NEW YORK, MONDAY, SEPTEMBER 27, 1920. — PONDELJEK, 27. SEPTEMBRA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

MILLERAND BO OSTAL PRAVI VODITELJ.

ZAHTEVA POPOLNO IZVEDBO POGOJEV MIROVNE POGODBE Z NEMČIJO. — NOVI PREDSEDNIK ZAGOVARJA LIGO S POTREBNIMI POLNOMOČMI. — POINCARÉ JE ODKLONIL, VEDOČ, DA BI NE MOGEL IMETI PROSTE ROKE.

Pariz, Francija, 26. septembra. — Predsednik Millerand je objavil večerjavo popoldne svojo prvo povelje na parlament in v tej je pojasnil svojo politiko. Izjavil je, da bi morala imeti Liga narodov moč, da podpira "pravo" ter nadalje zagovarja več pravice, človečanstva in prijaznosti pri reševanju socialnih problemov. Millerand je rekel, da je sprejel predsedništvo v namenu, da nadaljuje s ta politiko z večjo silo in doslednostjo.

— Narod je za vedno zvezan z republikansko administracijo, — je trdil predsednik Millerand. — Parlament bo izbral najbolj primerni trenutek za izpremembo sedanjih določb glede ustave. Predno pa ugotovimo te izpremembe, moramo izvesti še bolj važna naloga, — namreč popolno izvedbo dogovora, katerega smo sklenili in podpisali s svojimi nasprotniki v Versailles.

— Francoska diplomacija, ki je bila vedno lojalna zvezan utrujenim s skupaj prelito krvjo, bo gledala na to, da se upošteva interese in pravice narodov, ki so bili nanovo vzbujeni vsled zmage zaveznikov.

— S tem, da je pozvala ministrskega predsednika na čelo vlade, — je nadaljeval predsednik Millerand, — je narodna skupščina odkrito priznala svojo pripravljenost, da vzdrži in zasleduje, v notranjem in na zunanje, politiko, katero sta obe zbornici skozi osem mesecev neprestano odobraval. Sprejel sem mesto dolžnosti in časti, na katero ste me postavili, le v namenu, da služim z večjo uspešnostjo in doslednostjo.

Predsednikovo poslanico je čital v poslanski zbornici novi ministrski predsednik Leygues, v senatu pa justični minister l'Hopiteau.

Pariz, Francija, 26. septembra. — Tako v oficijelnih kot neoficijelnih krogih se spoznava pomembnost imenovanja Georges Leaguesa, mornarskega ministra pod Clemenceau-em, na mesto ministrskega predsednika, kot prvega ministrskega predsednika in ministra za zunanje zadeve pod predsedništvom Milleranda. Splošno se čuti, da namreč Millerand z novim možem v zunanjem ministertvu ter na mestu ministrskega predsednika izjaviti osebo kontrolo nad zunanjo kot notranjo politiko dežele.

Briand, Poincaré in Viviani so odločno odklonili sprejeti ministrsko predsedništvo, kajti prepričani so, da bi ne mogli nastopati samostojno, temveč da bi stali pod uplivom predsednika Milleranda, čeprav bi padla nanje vsa odgovornost v takem slučaju. Vsled tega je bilo treba izbrati bolj popustljivega moža.

MADŽARI PROTI ŽIDOM.

Dunaj, Avstrija, 26. septembra. — V zadnji seji poslanske zbornice je bila sprejeta zakonska predloga s 57 proti 7 glasovi, ki določa, da se ne sme dovoliti židom študirati na visokih šolah oziroma, da raj bo število židovskih dijakov s krajino omejeno.

(Najbrže nikjer tako zelo ne preganjajo židov kot jih na Ogrskem. Po vseh javnih zavodih in uradih stoji napis: Psom in Židom je vstop prepovedan. Op. ur.)

ŠVICA NOČE IMETI NOBENEGA OPRAVKA Z BOLJŠEVIMI.

Bern, Švica, 26. septembra. — Švicarska vlada je sklenila, da ne bo stopila v nobene politične ali trgovske zveze s sovjetno Rusijo. Vsi napor Leninaovega odposlanca Bratmana, da bi pregovoril švicarsko vlado, so ostali brezuspešni. Bratman bo te dni odpotoval v Rusijo.

Švica pravi, da z njenimi ljudmi Rusi izvanredno slabo postopajo.

VODE NIČ, TODA VINA IN PIVA DOVOLJ.

Zeneva, Švica, 26. septembra. — Ker je strašna povodenj uničila vse tukajšnje vodovodne naprave, bodo prebivalci sedaj prisiljeni piti samo pivo in vino, katerega je v izobilju. Vodovod bodo zamogli šele v enem mesecu popraviti.

DESHANEL V SANATORIJU.

Pariz, Francija, 26. septembra. — Bivši predsednik republike Francije, Deshanel, se je moral podati v neki bližnji sanatorij, ker se njegovo zdravstveno stanje obrača na slabše. Zdravniki pravijo, da so njegovi živci silno prenapeti ter da morajo nekaj časa uživati popoln mir.

PARNIK NI MOGEL ODPLUTI.

Havre, Francija, 26. septembra. — Danes bi moral odpluti iz tukajšnjega pristanišča parnik France, kar se pa ni zgodilo, ker so zahtevali višjo plačo.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnjo listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in sloraba, vsak akula postaja hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane za preke starih izkušenim in premočnim tveganjem; kako bo pa malim nezkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljke se zadnji čas po novi svesi in na nov način primerne sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

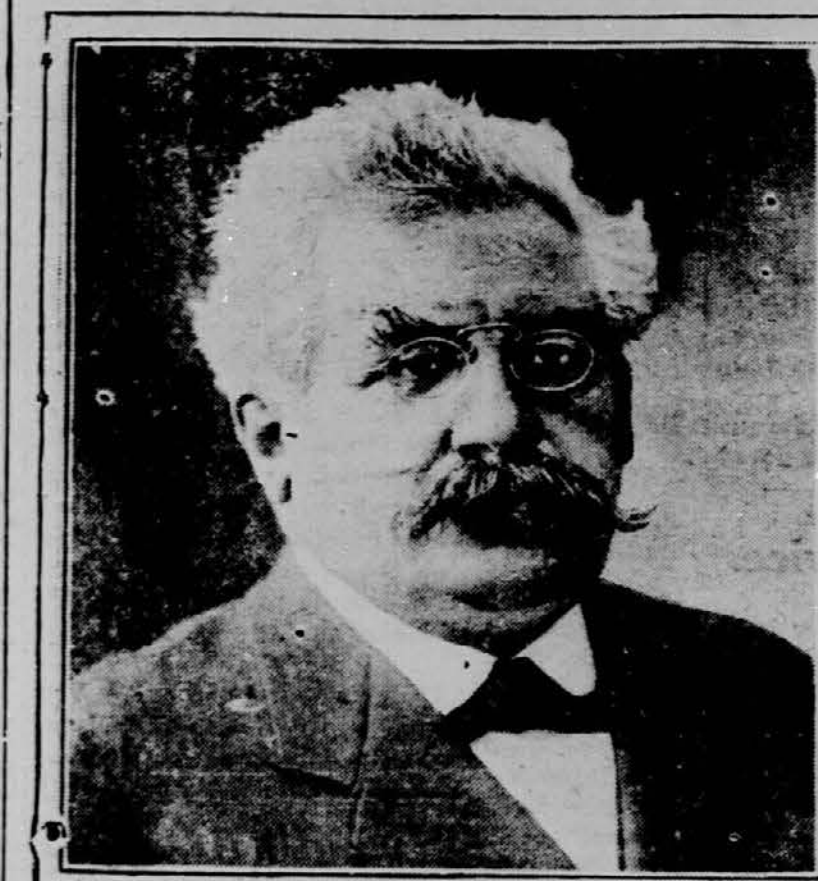
Včeraj smo računali za pošiljke jugoslovanških kron po sledečih cenah:

300 kron	\$3.15	1,000 kron	\$10.00
400 kron	\$4.20	5,000 kron	\$48.50
500 kron	\$5.25	10,000 kron	\$97.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnašanja. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdba Frank Sakser,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.

PREDSEDNIK FRANCOŠKE REPUBLIKE — MILLERAND.

ULOGA VOLILK PRI BODOČIH VOLITVAH.

Velika večina žensk bo oddala svoje glasove za republikanski tiket. Glasovanje v Maine.

Washington, D. C., 26. sept. — Prihodnjih predsedniških volitev se bo vdeležilo približno devet milijonov žensk. Njihovi glasovi bodo precej zalegli na politični tehnici. To poročilo temelji na primeru volitev v Maine.

V Maine je glasovalo približno osemdeset tisoč žensk. Soglasno s cenazusom z leta 1910 pomeni ta številka 32 odstotkov števila žensk, starih 21 let v državi Maine. Soglasno s cenazusom leta 1910 je v Maine 248,309 žensk. Soglasno z zadnjim cenazusom je v Združenih državah nad šestindvajset milijonov žensk, ki imajo pravico do glasovanja. Če bo razmerje kot je bilo v Maine enako razmerje po vseh Združenih državah, potem se bo udeležilo novembarskih volitev nad osem milijonov žensk.

V Združenih državah je nadalje skoraj trideset milijonov možkih, ki imajo pravico do glasovanja. Kot že rečeno, bodo ženske igrale veliko vlogo. Pri volitvah v Maine je glasovalo 75 odstotkov žensk na republikanskem tiketu. Če bo to razmerje tudi po celih Združenih državah, je jasno, da bo dobil Harding najmanj sedemdeset odstotkov ženskih glasov.

Uspeh glasovanja v Maine je zadal močan udarec Ligi narodov. Vse kaže, da bodo republikanci zmagali z veliko večino.

DVE MEHIŠKI DRŽAVI V ROKAH USTAŠEV.

Državi Aguas Calientes in Michoacan sta proglasili samovlado ter neodvisnost od centralne vlade.

Mexico City, Mehika, 26. sept. — Vlado kontrolno nad državo Aguas Calientes je prevzel Jose de Lara, katerega podpira general Martin Triana, soglasno s poročili na liste, ki so dospela semkaj. — Glasi se, da je bil izbran senor de Lara načelnikom državne vlade od poslanske zbornice. Poročila, ki so dospela semkaj, kažejo, da je mesto Aguas Calientes vzemirjeno, a dosedaj ni še prišlo do nikakih izredov.

Temu preobratu je sledil sličen dogodek v državi Michoacan, kjer je pred kratkim vkorakal general Francisco Mujica v državno glavno mesto ter se polastil mesta govenjstva. Senzacionalna poročila glede neredov v Morella, glavnem mestu te države, so krožila tukaj v zadnjih dneh, vendar pa niso bila dosedaj še potrjena.

Tekom svojega zadnjega pogovora z inozemskimi poročevalci je rekel provizorični predsednik de la Huerta, da je imela država Michoacan dve različni vladi, da pa zvezna administracija ni hotela posredovati. Komisija senata, ki je raziskovala tozadevni položaj, je izjavila, da je bil general Mujica "preko postave". Dosedaj še ni jasno, kakšne korake bo storila vlada vsprito te izjave.

STRAŠNA STATISTIKA.

Po statističnih podatkih povozijo avtomobili v ameriških velikih mestih na vsakih 180 minut enega človeka do mrtvega.

DRAGOCENI NAKITI PREJŠNIH VLADARJEV.

Zeneva, Švica, 24. septembra. — Iz dobroponujenega vira se je izvedelo, da so dragocenosti, ki so last Romanovičev, Habsburžanov in Hohenzollerneev in ki so spravljene v švicarskih bankah ter pri privatnih tvežkah, vredne nad tristo milijonov dolarjev, dočim predstavljajo dragocenosti, katere so člani teh družin od leta 1911 prodali ali zastavili v Švici, vredne dvakratno svote. Te svote ne vključujejo onih drugih plemenitakšnih družin teh dežel.

CUNARD PROGA

PARNIK "PANNONIA"

odpluje dne 30. oktobra.
Cena do Trsta in Du.
brovna \$125.00

PADEC TRDNJAVE GRODNA SE BLIŽA.

Iz Varšave se poroča, da so poljske čete skoro popolnoma obkolile to važno mesto.

Varšava, Poljska, 26. septembra. — Poljaki so v svojem napredovanju proti severu dejanski obkolili važno mesto Grodna, ki leži 80 milj južno-zapadno od Vilne in zavzetja mesta je pričakovati vsaki trenutek. — Tako se glasi v oficijelnem sporočilu, ki je bilo izdano malo pred polnočjo včeraj.

Na fronti v Volhiniji so Poljaki porazili ruske sovjetske čete ter ujeli 3000 mož.

Pri manevru, da obkolijo Grodna, so Poljaki napredovali v južnoiztočni smeri ter zavzeli Volkovsk.

Z ozirom na fronte pri Suvalki se glasi v poročilu, da Litvinci še vedno ojačujejo svojo tamošnjo fronto, da pa so se završili le lokalni boji.

V svojem nagovoru na poslansko zbornico v petek, ki se je zopet sestala po dva meseca trajajočem odmoru, se je pečal ministrski predsednik Witos s poljsko-litvinskimi položajem ter izjavil, da je napela Poljska vse sile, da dovede do sporazuma in da je le krivda Litvincov, če ni prišlo do tega sporazuma.

Riga, 25. septembra. — (Zakasnelo.) — Domneva se, da bodo kmalu storjeni važni koraki v namenu, da se doseže sporazum med sovjetsko rusko in poljsko mirovno delegacijo, — kot se je izrazil Dumbiski, načelnik poljske delegacije. Rekel je, da ni imel še časa prečitati pogojev, katere mu je predložil Joffe, načelnik sovjetske delegacije, da pa je prepričan, da so ti pogoji važni, ker jih je odobril centralni izvršilni odbor sovjetske vlade.

Dombiski se je posvetoval z Joffe-jem glede dela neke komisije, kateri bo poverjena važna naloga. Seje mirovne konference so bile včeraj prekinjene radi smrti generala Aleksija Polivanova, vojaškega izvedenca sovjetske vlade. Njegova smrt je bila posledica legarja.

General Polivanov, ki je bil ruski vojni minister leta 1905. Sledil je Suhomlinovu ter se ga je nekaj časa imenovalo kot možnega bodočega ministrskega predsednika. Odstopil je v marec leta 1915. Bolan je bil prav od časa, ko je dospela mirovna delegacija v Rigo.

Polivanov je vedno kazal liberalne tendence ter je bil odstranjen iz kabineta prejšnjega ruskega carja, ko je nastopil Stutemmer vlado.

Tekom prve dobe ruske revolucije je bil general Polivanov predsednik komisije, ki je skušala reorganizirati armado s pomočjo vojaških svetov. Bil je eden prvih častnikov starega režima, ki so pomagali organizirati sovjetsko armado.

Z generalom Brusilovom vred je služil general Polivanov pri posebnem sovjetskem stratežnem svetu.

LENIN NAMERAVA SKLICATI NOVI KONGRES.

Berlin, Nemčija, 26. septembra. — Ministrski predsednik Nikolaj Lenin in vojni minister Leon Trocki, nameravata sklicati vsruski kongres, ki bo zboroval v Moskvi. Na kongresu ne bodo zastopani samo boljševiki, pač pa člani vseh ruskih političnih strank.

Lenin in Trocki čutita, da sta začela izgubljati moč. Sedaj hoče poveriti vlado Rusije posebni komisiji, katero bi izvolil kongres.

ITALJANSKI DELAVCI SPREJELI KOMPROMIS.

INTRIGE IN NASILJA ANARHISTOV IN SINDIKALISTOV ONE MOGOČAJO GLASOVANJE. — GIOLITTI OPTIMISTIČEN. — ODSTRANJENJE RDEČIH ZASTAV. — V ALEKSANDRIJI JE BIL DOGOVOR ZAVRNJEN.

Rim, Italija, 26. septembra. — Ministrski predsednik Giolitti je rekel včeraj na nekem kabinetnem sestanku, da se bliža gibanje kovinarskih delavcev svojemu zaključku. Ekstremisti, — je rekel, — bodo seveda še vedno povzročili tu ali tam kaka izolirana dejanja nasilja, a pretežna večina delavcev je pripravljena odobriti dogovor, ki je bil sklenjen v Rimu v namenu, da se uravna difference. Rekel je, da kažejo vsa znamenja, da se bo v teku par dni pričelo z delom kot običajno.

Turin, Italija, 26. septembra. — Intrige in nasilja od strani anarhistov in sindikalistov so baje odgovorna za dejstvo, da je približno le 60 odstotkov delavcev pri splošnem glasovanju, ki se je vršilo, odobrilo dogovor, ki je bil sklenjen med delodajalci in delavci za uravnavo sporov. Protest je bil dvignjen proti nepostavnostim pri glasovanju.

V Aleksandriji je bil dogovor zavrnjen s štirimi glasovi večine. Nemogoče je bilo izvesti glasovanje v jeklarskih napravah v Genovi in sicer vsled opozicije anarhistov in sindikalistov, proti katerim je komitej kovinarskih delavcev sprejel protestno resolucijo.

Milan, Italija, 26. septembra. — Tukaj so pripravili delavci vse potrebno, da zapustijo industrialne naprave, katerih so se polastili. Rdeče zastave so pričele izginjati z naprav in odstranilo se je spalne prostore za rdeče straže. Ena tretina delavcev pa je še vedno ostala v napravah ter aka na nadaljna navodila.

Predilnice, v katerih je zaposlenih 2000 delavcev, so bile že vrnjene njih lastnikom. Delavci so že tudi izročili posest velike Pirelli gumijeve tvornice na temelju skupnega dogovora z lastniki, ki so pristali v to, da plačajo po 175 lir za vsakega izučenega delavca ter po 70 lir za vsakega vajenca kot odškodnino za čas okupacije.

Objavo, da se ne bo nobenega delavca v napravah kaznovalo radi sovdeležbe pri zasledenju, so pozdravili delavci z velikim odobravanjem.

Na nekem sestanku narodne federacije kovinarskih delavcev se je prečitalo brzojavko narodnega izvrševalnega odbora ameriških kovinarskih delavcev. Brzojavka daje izraza želji, da bi italijanski delavci izvojevali popolno zmago in to brzojavko se je sprejelo z velikanskim navdušenjem.

Rim, Italija, 26. septembra. — Italijanski delavci izdajajo pet tisoč milijonov lir na leto za vino ter vsled tega lahko plačujejo višje cene za kruh, — je izjavil senator Pellerino, ko je razpravljal včeraj krušno vprašanje v senatu. V svojem poročilu na senat je finančni minister izjavil, da si vlada ne more še nadalje dovoliti, da bi kupovala pšenico v inozemstvu ter jo prodajala doma pod svojo ceno, kajti tozadevni načrt je bil sprejet le v namenu, da se prepreči draženje kruha.

Senator je rekel, da je absurdno za vlado izgubiti vsako leto šest milijonov lir, dočim bi delavci lahko plačevali višje cene. Rekel je, da bi se predlagano povišanje cene kruha lahko izvedlo tako kot se ga je izvedlo v Angliji in Franciji, kjer cene kruha natančno odgovarjajo dejanskim nakupnim cenam.

— Višje cene kruha — je rekel, — bodo zmanjšale konsum. Statistike kažejo, da porabi Italija 1 milijon ton pšenice več kot je treba, ker se pšenico radi njene nizke cene uporablja kot krmo za živino.

BOLJŠEVICI HOČEJO TUKAJ PODRUŽNICO.

Tretja internacionala hoče voditi revolucijo na zapadni polobli iz Združenih držav.

Washington, D. C., 26. sept. —

Na sestanku tretje internacionalne v Moskvi tekom meseca julija je bilo odrejeno, da se vstanovi v Združenih državah podružnica tretje internacionalne v namenu, da se združi delavnosti revolucijonarnih organizacij na obeh ameriških kontinentih. V tem zmislu so bili danes tukaj obveščeni vladni krogi.

Da se pospeši razširjenje boljševizma, so bile v Moskvi sprejete resolucije, tikajoče se stavk, ekonomskih ali političnih. Materialno pomoč bodo nudili stavkarjem, in denar bo izplačevala ameriška podružnica.

Tajna navodila, ki so bila sprejeta na sestanku v Moskvi, določajo baje generalno stavko vseh delavcev, prav posebno pa železničarjev in premoggarjev.

— Če bodo njih kapitalistične vlade pokazale katerokoli razpoloženje, da zaduše revolucije, morajo vsi revolucijonarni odskodi podpirati ruski sovjet, če bo slednji proglasil revolucijonarno vojno. Tako je rečeno v tajnih navodilih.

Chicago, Il., 26. septembra. — Vid Šahoman, prejšnji tajnik Nikolaja Lenina, je bil včeraj tukaj aretiran pri pogonu policije na komunistični glavni stan.

Policija je zaplenila velike množine literature ter tudi neki seznam, ki vsebuje imena več sto radikalcev, ki delujejo v Združenih državah v interesu ruske sovjetne vlade. Soglasno s policijo so našli detektivi tudi originalna pisma Lenina ter tajne kode.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po osemilju, ki je zasledeno po italijanski armadi. Včeraj smo računali za pošiljke italijanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	\$ 2.80
100 lir	\$ 5.00
300 lir	\$14.40
500 lir	\$23.00
1000 lir	\$46.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnašanja.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdba Frank Sakser,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Svečenik in detektiv.

Detektivski roman. — Angleški spisatelj G. K. Chesterton.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

25

(Nadaljevanje)

— Sir Arthur St. Clare je bil vojak starega, pobožnega kova, onega kova ki nas je rešil tekom ustaje, — je nadaljeval Brown. — Bil je vedno bolj za izvršenje dolžnosti kot za vratolomnost. Kljub svojem osebnemu pogumu pa je bil odločno zelo previden poveljnik, ki ni nobene stvari bolj sovražil kot nepotrebnost žrtvovanja življenj vojakov. Kljub temu pa je bil zadnji bitki vpriporil nekaj, kar bi vsako dete spoznalo za bedastočo. Ni treba biti človeku strateg, da uvidi, da je bilo to prav tako neupravičeno kot je veter, prav kot ni treba biti človeku strateg, da se izogne avtomobilu. Prva skrivnost je vsled tega naslednja: — Kaj se je završilo v glavi angleškega generala? Druga vanka pa je ta: — Kaj se je završilo v srcu brazilskega generala? Olivier je bil kot predsednik mogoče fantast in škodljivca, a celo njegovi sovražniki so priznali, da je bil velikodušen kot kak srednjeveški vitez. Skoro vsak drugi jetnik, kar jih je kdaj zajel, je bil izpuščen ali pa celo deležen dobrot. Oni, ki so mu v resnici delali krivico, so šli od njega, ginjeni od njegove priprostosti in miline. Zakaj pa naj bi se na tako peklenski način sam enkrat v svojem življenju osvetil in sicer radi udarca ki mu ni mogel škodovati? Tukaj imate celo sivar. Eden najbolj pametnih ljudi na svetu je nastopil kot idiot brez vsakega vzroka. Eden najboljših ljudi na svetu pa je nastopil kot lopov tudi brez vzroka. To je dolgega govora kratki smisel. Vse drugo prepustim vam mladi mož.

— Ne, tega ne boste storili, — je rekel Flambeau. — To prepuščam vam in povedati mi boste lepo celo povest.

— No, — je nadaljeval oče Brown, — ni prav od mene izjaviti, da je javni utis prav tako kot sem ga predstavil jaz, ne da bi dostavil, da sta se iza onega časa završili dve stvari. Ne morem reči, da sta vrgli na celo zadevo novo luč, kajti nikdo ne more priti na jasno z njima. Razširili pa sta neke nove vrste temo. Razširili ste temo v nove smeri.

Prva stvar je bila naslednja: Hlani zdravnik St. Clare-ovih se je sprl z družino ter pričel prebeževati celo vrsto ostrih člankov, v katerih je rekel, da je trpel zaradi generala na verski blaznosti. V splošnem pa ni pomenjalo to ničesar več kot dejstvo, da je bil veren človek. To govoričenje je na vsak način hitro zaspalo. Vsakemu je bilo namreč znano, da je imel general na sebi nekaj znanih prenapetosti puritanske pobožnosti.

Drugi dogodek pa je povzročil veliko večjo senzacijo. Pri nesrečnem in samemu sebi prepričanemu polku, ki je vprizoril oni napad pri Rio Negro se je nahajal tudi neki stotnik Keith, ki je bil takrat zaročen s hčerko St. Clare-a in ki se je pozneje res poročil z njo. Bil je to eden onih, katere je Olivier ujel, s katerimi pa je dobro postal ter jih pozneje izpuštil. Dvajset let pozneje pa je objavil isti mož, redaj podpolkovnik Keith, neke vrste avtobiografijo z naslovom: — Angleški častnik v Birmi in Braziliji.

Na samem mestu, kjer bi človek pričakoval kako poročilo o nezgodi St. Clare-a, je najti le naslednje besede: — Skozi celo knjigo sem pripovedoval stvari natančno tako kot so se završile, ker sem zastarela nazora, da je slava Anglije dosti stara, da zadosti sama sebi. Izjema, katero bom napravil, se tiče poraza pri Rio Negro in moji vzroki za to so sicer privatni, a vendar pošteni in prepričevalni. Da pa napravim preprosto spominu dveh velikih mož, moram dostaviti naslednje: General St. Clare je bil pri tej priliki obdvojen nesposobnosti. Jaz pa moram izjaviti, da je bilo to podjetje, pravilno umevano, eno najbolj sijajnih in bistroumnih v njegovem življenju. Predsednika Olivier se istotako dolgi surove krivice. Mislim, da sem časti nasprotnika dolžan izjaviti, da je ob tej priliki še bolj kot po navadi postal z značilno mu milino. Da napravim stvar lažje umevno, hočem izjaviti svojim rojakom, da ni bil St. Clare tak norec in Olivier taka zverina kot izgleda to na prvi pogled. To je vse, kar imam reči. Nobena sila pa me ne more napotiti, da bi dostavil še eno besedo.

Bleda luna, sliha blesteči kipi snega, je pričela zreti na oba skozi vejeve in pri tej luči je bilo pripovedovalcu mogoče čitati z listka pripombe stotnika Keitha. Ko pa je oče Brown ta ristik zopet skupaj zvil ter utaknil v žep, je dvignil Flambeau svoji roki s pravo francosko kretnjo.

— Čakajte, čakajte malo, — je vzkliknil. — Mislim, da lahko razjasnim celo stvar.

Korak je naprej z velikanskimi koraki ter naprej nagnjeno glavo in malom duhaovniku je bilo nekoliko težko slediti mu. Drevje je on onem mestu stopilo nekoliko narazen in oba potnika sta zapazila malo dolinico, ki se je odpirala pred njima.

— Že imam, že imam, — je končeval vzkliknil Flambeau. — Le štir minute premisleka je bilo treba in povem vam lahko celo povest.

— Lepo tako, — je odvrnil prijatelj. — Le pričnite.

Flambeau je dvignil glavo ter pričel govoriti.

— General Sir Arthur St. Clare je prihajal iz družine, v kateri je bila blaznost dedna in celo njegovo stremenje je šlo za tem, da prikrije dejstvo svoji hčeri in svojemu bodočemu zetu. Po pravici ali krivici, on je domneval, da se bliža polom in vsled tega je sklenil samomor. Navaden samomor pa bi njegove misli preje razkril kot pa jih prikril. Ko se je bližala vojna so se tudi vedno bolj zgoščevali oblaki v njegovem duhu in končno je v napadu blaznosti žrtvoval svojo zunanjo dolžnost privatni, osebni. Planil je v boj ter upal, da ga bo podrla prva krogla. Ko pa je videl, da se mu je posrečilo le jetništvo, je zlomil svojo meč ter se obesil.

Flambeau je zrl na steno gozda, ki se je dvigala pred obema.

— Strašna povest, — je končal.

— Da, strašna povest, — je ponovil duhovnik s povešeno glavo, — a ne resnična. — Nato pa je vrgel svojo glavo nazaj, nekoliko restirno, ter dostavil:

— Žel bi, da bi bila resnična.

Veliki Flambeau je obrnil glavo ter se presenečen ozrl vanj.

— Vaša povest je v resnici lepa, — je vzkliknil oče Brown, globoko ginjen. — Ljubka nedolžna, poštna povest, tako odkrita in čista kot ona luna tam zgoraj. Blaznost in obup sta vendar nekaj nedolžnega. Najti je še hujske stvari, Flambeau.

Flambeau se je ozrl proti luni, katero je poklical oče Brown na tak način ter vzkliknil nato:

— Oče oče, ali mislite, da je bilo še hujske kot to?

— Še hujske kot to, — je odvrnil Brown. Nato sta pa stopila zopet v gostejši les, kjer je vlada tema.

— Kje skriva pametni človek list? V gozdu. Kaj pa stori, če ni gozda?

— Kaj stori! — je vprašal Flambeau.

— Pusti zrasti gozd da ga skriva v njem, — je odvrnil duhovnik temno na svoje lastno vprašanje. — Strašen greh.

— Čujte, — je odvrnil njegov prijatelj nestrno, kajti vznemirjal ga je temni gozd. — Ali mi hočete povedati to povest ali ne? —

Kaj vas napotuje, da tako zavlačujete?

— Tri nadaljne sledove dokazov imam, — je pojasnil oče Brown, — katere sem zasledil v luknjah in kotih ter jih hočem razjasniti v dosledni kot pa časovni vrsti. Predvsem imamo kot poroka za potek in izid bitke seveda Olivier-ja v njegovih sporočilih, ki so glede jasnosti in natančnosti izvrstna. Ležal je z dvema ali tremi polkoma na višinah, ki padajo proti Rio Negro, koje nasproti ležeči breg je obstajal iz močvirja. Onstran močvirja pa se je zemlja zopet polagoma dvigala in tam so stale prve angleške predstraže, katere so opirale nadaljne v ozadju. Angleške čete skupaj so bile po številu dosti močnejše, a ta eni polk je stal ravno toliko oddaljen od svoje baze, da je sklenil Olivier prekorati reko ter ga odrezati. Krog solnčnega zahoda pa se je vendar odločil ostati v svojih lastnih, posebno močnih postojankah. Naslednjega jutra pa je v svojo veliko presenečenje videl, da je četa Angležev, brez vsake zveze prekorčila reko in sicer polovico preko mosta na desnici, druga polovica pa nadalje gori preko voda. Ta četa se je utaborila v močvirnatem ozemlju pod njegovo postojanko.

(Dalje prihodnjič.)

Koroške novice

Pogreb vzglednega gospodarja.

Iz Rinkol poročajo: V petek 13. avgusta se je pomikal velik, dolg spreved črno oblečenih ljudi, med katerimi je bilo zlasti mnogo moštva, od Rinkol skozi Dobrovo v Smihel. Nesli smo k postrbu rajnega Klančnikovega očeta, Jerneja Sadjaka, ki je star 75 let se preselil dva dni prej v boljšo večnost. Njegovega pogreba se je vdeležil tudi njegov sin-duhovnik Andrej ter šest drugih duhovnikov, in sicer č. gg. Sekol, Ulbing, domaći župnik Vintar, Zupane, Cukala in dr. Rožman. Kazaki župnik je govoril očetu slovo pred hišo žalosti, smihelski pa ob odprtem grobu, in pevec so mu zapeli presrečno nagrobno. Dobro mu bo sedaj, ker je bil dober kristjan in tudi zvest in goreč rodoljub ter je kot tak vse svoje otroke vzgojil v tem duhu. Bil je dober gospodar, spreten lovec, šaljiv in vedno vesel družabnik, dolgoleten, navdušen čebelar, po katerem bodo še čebeliče žalovale, na kratko rečeno, dika in ponos Klančnikove hiše in cele rinkolske vasi, ki je zopet kras in vrt vsem vsem daleč na okoli v celi Podjuni zaradi svoje edinstvenosti, rodoljubnosti, gospodarske podjetnosti, treznosti, poniznosti in pridnosti deklet ter ukazeljnosti, korajžnosti in izobraženosti svojih fantov. Da je tako v Rinkolah, temu so vzrok vzgledni stari gospodarji, katerih eden je zdaj spet legel v grob in po katerih se sinovi ravnaajo, in ne nazadnje tudi okolnost, da nimajo gostilne, kjer bi se mladina učila pijančevati ter zapravljati zlati čas za prazen nič.

Nora blaznost

je znak megalomane hipohondrije, po domače skisanih možganov. Žalostno je, ako napade ta bolezen navadnega človeka, jo pa čeli dežel, ako se polasti deželnih oblasti. Pa da se ne bomo preširoko razgovorili, presodi čitatelj sam! Borovška trdka je bila v teh dneh deležna sledečega dopisa: — Državopolitjski oddelek skem, star 46 let, kjer zapušača koroške deželne vlade. Izvoza 17 zabojev lovskih patron puškarski zadrgi v Borovljah točasno in ne moremo dovoliti. Ponovite vašo prošnjo, ko bodo Jugoslovani izpravili cono A. Celovec, dne 7. avgusta 1920. Predsedništvo deželne vlade (državna policija). Dr. Weiss I. r. Ko bi se ne smejal! Pomilovati je pa državo, ki ima tako otročjo glavo. Patron seveda zares ne morejo dati, ker so morali pač vse oddati ali odprodati Italjanom in Čehom. Če je pa še kaj ostalo, je vzel gotovo že ljubljanski verižnik.

Polovico premoženja hočejo oddati Avstriji.

Iz Libelič poročajo: Iz naše občine bi posebno radi oddali v fali-rani Avstriji polovico premoženja: Ločnikar-Reš, Brodnik in Boršakov Šustar. Brodniku so napravili Jugoslovani brod čez Dravo, zato bi se ga rad iznebil.

Grožnje nemikutarjev.

Iz Žihpol. Katarina Reichmann pd. Matjaževa iz Dolčevjasi je bila v Celovec. V gostilni Vrečnik ji je natakarcia povedala, da je bil v gostilni mlad fant iz Žihpolj ter ji je pokazal revolver in rekel: — "Ta pripravljen je Reichmanna Jožefa" (Matjaž). Tudi tuk. učitelj grozi, da ga bodo ubili. Peče jih, ker smo dobili učitelja, ki se od te sodrge ne pusti

strahovati, ker uči resnico. Gostilničarju Ureku so zasodili iz sovražstva folksrauberji na travniku kupljeno seno. Kaj takega more storiti le človeška baraba.

Iz Slovenije

Ljubitelji ameriških dolarjev.

Dne 21. junija t. l. je šla Ana Kuhar z Vrtače v Novo mesto menjat ameriške dolarje, pa jih ni menjala, ker ji je bil naročil oče, da jih ne sme dati izpod 90 kron, ponujali pa so ji le po 70 kron. To je pripovedovala v železniškem vozu, kjer sta se vozila tudi dva muslimana: Muhamed Srdanović in Ahmed Tabaković. Ki sta poprej "radila u dolari-ma" v Ljubljani. Pozorno sta poslušala Kuharjevo in v veliko ljubeznijo gledala njeno denarnico, ki je tako zapeljivo kukala iz njenega predpasnikovega žepa. Bila sta prav blizu Ane Kuhar, ko zavozil vlak v dolg semiški predor. Vlak plane iz predora in želez je na semiški postaji. Kuharjeva izstopi in se potiplje za žep, pa denarnice ni bilo več v njem. Ker je imela v denarnici 1 bankovce za 10 dolarjev in za 30 K jugoslovanskega denarja, je znašala vsa izguba 750 K. Slučajno sta se pa vozila v istem vozu metliška orožnika in Petrea, ki sta med vožnjo preiskala oba še mlada muslimana in našla pri Srdanoviću na komad natanko pravitste bankovce, ki so bili vzezi Kuharjevi. Imel je ta denar popolnoma zmečkan v enem žepu.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam vsem znancem in prijateljem, da mi je umrl brat.

JOŽEF OMERZEL.

Podlegel je kruti zavrtni mororilki pljučnici dne 9. septembra ob 3. uri zjutraj. Pokojnik je bil doma iz Metlike na Belokranjsa: — Državopolitjski oddelek skem, star 46 let, kjer zapušača koroške deželne vlade. Izvoza 17 zabojev lovskih patron puškarski zadrgi v Borovljah točasno in ne moremo dovoliti. Ponovite vašo prošnjo, ko bodo Jugoslovani izpravili cono A. Celovec, dne 7. avgusta 1920. Predsedništvo deželne vlade (državna policija). Dr. Weiss I. r. Ko bi se ne smejal! Pomilovati je pa državo, ki ima tako otročjo glavo. Patron seveda zares ne morejo dati, ker so morali pač vse oddati ali odprodati Italjanom in Čehom. Če je pa še kaj ostalo, je vzel gotovo že ljubljanski verižnik.

Žalujejo ostala: Ana Rudman, sestra. Mirko Rudman, svak. (25-27-9)

Polovico premoženja hočejo oddati Avstriji.

Iz Libelič poročajo: Iz naše občine bi posebno radi oddali v fali-rani Avstriji polovico premoženja: Ločnikar-Reš, Brodnik in Boršakov Šustar. Brodniku so napravili Jugoslovani brod čez Dravo, zato bi se ga rad iznebil.

Grožnje nemikutarjev.

Iz Žihpol. Katarina Reichmann pd. Matjaževa iz Dolčevjasi je bila v Celovec. V gostilni Vrečnik ji je natakarcia povedala, da je bil v gostilni mlad fant iz Žihpolj ter ji je pokazal revolver in rekel: — "Ta pripravljen je Reichmanna Jožefa" (Matjaž). Tudi tuk. učitelj grozi, da ga bodo ubili. Peče jih, ker smo dobili učitelja, ki se od te sodrge ne pusti

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam vsem znancem in prijateljem, da mi je umrl brat.

JOŽEF OMERZEL.

Podlegel je kruti zavrtni mororilki pljučnici dne 9. septembra ob 3. uri zjutraj. Pokojnik je bil doma iz Metlike na Belokranjsa: — Državopolitjski oddelek skem, star 46 let, kjer zapušača koroške deželne vlade. Izvoza 17 zabojev lovskih patron puškarski zadrgi v Borovljah točasno in ne moremo dovoliti. Ponovite vašo prošnjo, ko bodo Jugoslovani izpravili cono A. Celovec, dne 7. avgusta 1920. Predsedništvo deželne vlade (državna policija). Dr. Weiss I. r. Ko bi se ne smejal! Pomilovati je pa državo, ki ima tako otročjo glavo. Patron seveda zares ne morejo dati, ker so morali pač vse oddati ali odprodati Italjanom in Čehom. Če je pa še kaj ostalo, je vzel gotovo že ljubljanski verižnik.

svoj lastni denar pa lepo zravnan in zložen v drugem žepu. Srdanović se je izgovarjal, da je trzil v Ljubljani z dolarji in da ima od tam ta denar. Oddali so oba v sodne zapore v Črnomlju, od tam pa v Novo mesto. Kasneje so našli med tračnicami prazno denarnico, ki jo je vrgel menda storilec v stranišče voza. Najbrž imata oba častilec Mohameda še kaj drugega na vesti.

WSS WSS WSS WSS

SUHO GROZDJE

Importirano iz starega kraja - 22 centov funt.

Bokna 50 funtov \$11.00

Posebne cene na veliko.

BALKAN IMPORTING CO

51-53 Cherry Street New York, N. Y.

Z naročilom pošljite \$3. v naprej

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PREBLIŽNO ODPLUJEJO IN NEW YORKA.

MAURETANIA	30 sept.	Cherbourg
LA SAVOIE	1 okt.	Havre
PHILADELPHIA	2 okt.	Cherbourg
FRANCE	6 okt.	Havre
ARGENTINA	9 okt.	Cherbourg
OLYMPIA	9 okt.	Cherbourg
AQUITANIA	12 okt.	Cherbourg
LA TOURAINE	12 okt.	Havre
LA LORRAINE	15 okt.	Havre
NEW YORK	16 okt.	Cherbourg
ADRIATIC	20 okt.	Cherbourg
LAFAYETTE	23 okt.	Havre
ST. PAUL	23 okt.	Cherbourg
CANOPIC	25 okt.	Genoa
ROCHAMBEAU	28 okt.	Havre
MAURETANIA	30 okt.	Cherbourg
LA SAVOIE	30 okt.	Havre
RE. ITALIA	30 okt.	Genoa
PANNONIA	30 okt.	Trst
PHILADELPHIA	30 okt.	Cherbourg
AQUITANIA	3 nov.	Cherbourg
PRES. WILSON	3 novembra	Trst
ESARO	8 nov.	Genoa
CRETIC	9 nov.	Genoa
EMPERATOR	11 nov.	Cherbourg
REGINA	4 dec.	Genoa

Glede cen za vozne netke in vse druge pojavnice, obrnite se na tvrdko

FRANK BAKER 27 Cortlandt St. New York

French Line

CAMPAGNE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

SAVOIE	1. oktobra
FRANCE	6. oktobra
LOTTORINE	15. oktobra
LAFAYETTE	23. oktobra
TOURAINE	23. oktobra

Hitri parniki s štiri in dvema vijakoma.

Posebni zastopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havro ter jih točno odpravil kamor so namenjeni.

Parniki Francoze šro se transportirali tekom vojne na tisoče čehoslovanskih vojakov brez vse naprila.

Za šifkarto in cene vprašajte v

DRUŽBNI PISARNI, 19 State St., N. Y. C.

ali pa pri lokalnih agentih.

LLOYD SABAUDO 3 State Street New York

Prihodnj. odpluje iz New Yorka parnik na 2 vijaka RE D'ITALIA 30. oktobra

Izdajajo se direktni vozni listi do vseh glavnih mest v Jugoslaviji.

Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Grčevca) in Trst.

COLUMBIA 30. septembra 2. razred, \$220 - 3. razred, \$120 in 50. danka.

ARGENTINA 7. oktobra

Potom listov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji. Razkrojne ugodnosti praga, drugega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHILIPS BROTHERS & CO.

Passenger Department 4 West Street New York

Cunard Line

Parnik "Mauretania"

odpluje

30. septembra

v Hamburg in Libavo preko Anglije

Cena za tretji razred v Hamburg \$125.00

Cena za tretji razred v Libavo \$145.00

in \$5.00 vojnega davka.

Vprašajte pri najbližjem CUNARD agentu.

Zastopniki "Glas Naroda"

Barberton, Ohio: Frank Pye in Alb. Poljanec.

Collinswood, Ohio: Math. Slapnik.

Cleveland, Ohio: Frank Sakser, Charles Karlingar, in Jakob Hemik.

Lorain, Ohio: Louis Balant, J. Kumle in M. Ostank.

Niles, Ohio: Frank Kogovšek.

Youngstown, Ohio: Anton Kikeli.

Oregon City, Oregon: M. Justin.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakle.

Bessemer, Pa.: Louis Hribar.

Broughton, Pa.: Anton Ipatov.

Burdine, Pa.: John Denhar.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pak in Vid Rovaniček.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kvo-glov.

Dunio, Pa.: Anton Oshaben.

Export, Pa.: Louis Snpančič.

Forest City, Pa.: Mat. Kamin.

Farrell, Pa.: Jerry Okora.

Imperial, Pa.: Valentine Petercel.

Greensburg, Pa.: Frank Novak.

Irwin, Pa.: Mike Pavšek.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polano.

Luzerne, Pa.: Anton Osolinč.

Manor, Pa.: Frank Denhar.

Mon Run, Pa.: Frank Maček in Frank Počmilšek.

Pittsburgh, Pa.: U. Jabloček, Z. Jakabe, Mat. Klarič in I. Magister.

Ralphon, Pa.: Martin Koroscheta.

Reading, Pa.: J. Perdica.

Steelton, Pa.: Anton Hra.

Turtle Creek, Pa.: Frank Schiffrer.

West Newton, Pa.: Joseph Jovca.

White Valley, Pa.: Jurij Previd.

Willock, Pa.: J. Petercel.

Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.

Coketou, W. Va.: Frank Kocian.

Thomas, W. Va.: A. Korenčan.

Milwaukee, Wis.: Adolf Mantel in Jostp Tratnik.

Sheboygan, Wis.: John Stampfel in H. Svetlin.

West